

Baba Pynhan

Category: Goşgular, Kitapcy, Poemalar, Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly

написано kitapcy | 22 января, 2025

Baba Pynhan

BABA PYNHAN

Baba Pynhan (Baba Pünhan), doly ady: Medetzada Atababa Seýidaly ogly, tanyml azərbayjan şahyry.

■ Terjimehaly we edebi mirasy

Baba Pynhan 1948-nji ýylyň 5-nji noýabrynda Bakunyň Kürdahan posýologynda dünýä inýär. 1955-nji ýylda Muhammet Emin Resulzada adyndaky posýologyndaky 99-njy orta mekdebine okuwa baryp, ony 1963-nji ýylda sekiz klas bilim bilen tamamlaýar. Soňra Bakudaky bir tehnikuma okuwa girýär.

1968-nji ýylda çagyryş boýunça harby gulluga çagyrylýar we Kiýewde iki ýyl gulluk edenden soň Baku metrosynda işleýär. 1972-nji ýylda maşgala gurýar we bir ogly, bir gyzy bolýar.

Metroda işlän wagtlary "Metro" gazetinde çaklaňja goşgulary we gazallary çap edilýär. Ilkinji gazalyny 13-14 ýaşynda ýazýar. Döredijilige liriki gazallar bilen başlaýar we köpsanly poemalary, akro goşgulary, söýgi temasynda dürli poetiki eserleri döredýär.

1990-njy ýyllarda lirika satiriki ruh girizmegi başarandygy üçin bu gün satirik şahyr hökmünde ady tutulýar. Şahyr aktual problemalara seslenmäge, döwrüniň adalatsyzlyklary barada ýazýan eserlerinde batyrgaýlyk bilen gozgamaga çekinmändir. Ol iki ýyllap "Zarafat" gazetinde işleýär.

Baba Pynhanyň eserleri onuň dürli ýyllarda öz işlän ýerleri bolan "Tək səbr", "525-ci qəzet", "İmpuls", "Oxu məni", "Yeddi gün", "Azadlıq", "Şəhriyar", "Bakı Xəbər", "Etimad", "Qətiyyət", "Politika", "Olaylar", "Bakının səsi", "Dünya", "Yeni Müsavat", "Qoroskop", "Dəryaz", "Arı", "Ekspress", "Vəhdət", "Nəbz" we "Ədalət" gazetlerinde çap edilipdir.

1995-nji ýylda Hajy Maýylyň ýolbaşçylygynda döredilen "Fuzuly mejlisine" çagyrylýar. 1996-njy ýylda "Təzəpir" metjidindäki ýygnanşykda "Fuzuly mejlisiniň" baş baýragy bolan "Paklıq" baýragyna mynasyp bolýar. 1997-nji ýylyň fewralynda Maşat şäherinde bolýar. 1998-nji ýylyň 5-nji noýabrynda "Vahid evi" merkezide 50 ýaş ýubileý toýy bellenýär. Toý gidip durka göni efirde "ANS" azərbayjan teleýaýlymyňyň "Qulp" telegepleşiginde görkezilipdir. Şol telegepleşigiň "Lirika" bölümünde okan satiriki gazallaryny halk köpçüligi diýseň gowy garşyлаýar.

1998-nji ýylda "21-ci gənclik" žurnalynda, 1999-njy ýylda "Azərbaycan" žurnalynda, 2004-nji ýylda "İRS-наследие" žurnalynda bir näçe goşgulary çykýar. 2004-nji ýylda Eýrande neşir edilen antologiyada hem onuň goşgulary ýer alýar. jurnalında bir neçə şeiri işıq üzü görüb. 2000-nji ýylda Haj parzyny berjaý edip gelyär.

2000-nji ýylyň 3-nji noýabrynda Baba Pynhanyň "Aýy hakykat" ("Acı həqiqət") kitabý neşir edilyär. Şol ýyl oňa "Azərbaycan" žurnaly tarapyndan "Hikmet Ziýa" adyndaky baýragy berilyär. Şol ýylyň sentýabr aýynda "Yalan çeynəyə-çeynəyə" atly kitabý neşir edilyär we Azerbaýjanyň Ýazyjylar birleşigi tarapyndan "Ýylyň satirik şahyry" diýip yglan edilyär.

2002-nji ýylyň awgust aýynda şahyryň "Men näme diýdimkä..." ("Mən nə dedim ki...") atly kitabý okyjylaryna gowuşýar.

2004-nji ýylda "Kim näme äkitdi?!." ("Kim nə götürdü") atly kitabyny neşire berýär.

05.04.2004-nji ýylda ikinji gezek ýüreginden agyr operasiýany başdan geçiren şahyr 17-nji aprel günü aradan çykýar.

■ "Biziňkiler motosiklden gider" goşgusy

"Bizimkilər motoskletnən gedir"

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Yağışdan əvvəl «qrom» olsun gərək,

Söz deməyə «motodrom» olsun gərək,
Dubinkanın yerinə lom olsun gərək,
Çünki çoxu özgə süjetnən gedir,

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir
,Bizimkilər motoskletnən gedir.

Topxanadan başladı bu dığ-dığa,
Gəldi xəbər armudu kəsmiş dığa,
Vurrey ilə töküldük «Azadlığa»,
İndi ora quş da biletnən gedir,

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Topxanada top atdılar topçular,
Əhalini qaçırtıdılar gopçular,
Düşdü məqam, tutdu özün «YAP»çılar,
İndi ömür-gün kabinetnən gedir,

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Bu millətin dərdi var, azarı var,
Bu ölkənin mizansız bazarı var,
Bu xalqımın neçə ac yazarı var,
Söz tökülür, giləs səbətən gedir.

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Ay bəri bax, pəncərədən daş gəlir,
Dəyib mənə gözlərimdən yaş gəlir,
İqtidarla müxalifət çaş gəlir
Hərdən azıb bizim piketnən gedir.

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Möcüzədir, ac qalırıq, ölmürük,

Güldürürük heç özümüz gülmürük,
Köhnə nədir, tazə nədir bilmirik,
Tazə qurum, köhnə «sovetnən» gedir.

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Hərdən istəyirəm mən də tac qoyum,
Səndən acıq çıxım, səni ac qoyum,
Yan-yana məhləmdə beş qarac qoyum,
Rüşvəti «tem bolee» paketnən gedir,

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Gedib bağ-bağatım, gedib talvarım,
Gedib göy Xəzərim, gedib bulvarım,
Əgər getsə belə, düşər şalvarım,
Çünki kəmərlər dolu neftnən gedir,

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Tərk eləmə düz sözü, tərkib elə,
Düzdən alıb söz, düzü tərtib elə,
Kim-kimədir, söy, sora təkzib elə,
Dava-dalaş indi qəzetnən gedir.

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

«Haydı» dedi, «haydı» vətən oğluna,
Ölüm-itim paydı vətən oğluna,
Gülləsini qıydı vətən oğluna,
İndi «Xiyaban»a buketnən gedir,

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Şillə-qapazdayıq çərxi-fələknən,

Jurnalistin vur başına kötəknən,
Müxalifət mitinqə şor-çörəknən,
Amma iqtidar kotletnən gedir,

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir
,Bizimkilər motoskletnən gedir.

Qabağa verib, dalda pularlar səni,
Dilinə görə bir gün asarlar səni,
Yürüşə salıb üç il basarlar səni,
Məhkəmələr milli məketnən gedir,

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Atam buralıdır, anam oralı,
Gəlinimiz də Mozambikin maralı,
Yüyr məndən üç yüz metr aralı,
Divarımız yaşıl biretnən gedir.

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Qırx küpünün qırxı da qulpu qırıq,
Ver, Baba Pünhan yamasın fısqırıq,
Hamısına qulp qoymağa çatdırmırıq,
Çünki «Qulp»un özü mopednən gedir,

Bəşər gələn əsrə raketnən gedir,
Bizimkilər motoskletnən gedir.

Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly